

Сунуштама

COM/ENR/REC/001/FINAL

ТӨРТҮНЧҮ ЖЫЙЫН

14-СЕНТЯБРЬ, 2018-ЖЫЛ, БИШКЕК ШААРЫ

ГЕНЕТИКАЛЫК ЖАКТАН ӨЗГӨРТҮЛГӨН ОРГАНИЗМДЕРДИН (ГМО) ЖАЙЫЛЫШЫНЫН КЕСЕПЕТТЕРИ

Парламенттик Ассамблея:

- Дүйнөлүк азык-түлүк маселесин чечүүдө ГМО-нун жана ГМО камтылган продуктулардын маанилүү ролун;
- ГМО азыктарынын, адамдын ден соолугуна, биологиялык көп түрдүүлүккө жана айлана-чөйрөгө тийгизген терс таасиринен келип чыккан тынчсызданууларды;
- ГМОнун трансчегаралык кыймылын жөнгө салуучу биокоопсуздук боюнча кабыл алынган Картахен протоколунун, Биологиялык ар түрдүүлүк (Конвенция о биологической разнообразии) жөнүндөгү макулдашууда айтылган эскертүүлөрдү;
- ТҮРКПАга мүчө өлкөлөр тарабынан ГМОнун терс таасирлери жөнүндө өткөрүлгөн семинар, жыйындарды, угууларды жана башка иш-чараларды колдоого алуунун маанилүүлүгүн;
- Түркия Улуу Улуттук Жыйынынын колдоосу менен Генетикалык жактан өзгөртүлгөн организмдердин мыйзам-ченемдүүлүгүн ишке ашыруу боюнча ТҮРКПАга мүчө өлкө өкүлдөрүнүн катышуусунда, 2018-жылдын 16-18-Апрель күндөрүндө Стамбул шаарында өткөрүлгөн семинардын маанилүү ролун;

- ГМО камтыган азыктарды өстүрүү, өндүрүү, ташып келүү жана сатуу иш аракетин көзөмөлгө алуу үчүн ТҮРКПАга мүчө-мамлекеттердин ортосундагы кызматташтыкка муктаждык бар экенин;

Эске алуу менен бирге, төмөнкү маселелер боюнча бир келишимге келди:

- a. Биотехнологияны – айыл-чарбаны өнүктүрүү стратегиясынын ажырагыс бөлүгү катары кабыл алуу;
- b. Биологиялык ар түрдүүлүктү жана биологиялык коопсуздукту сактоо күч-аракеттерин бекемдөө жана бул жаатта макулдашып иш алып баруу;
- c. Ишенимдүү, илимге негизделген жана ачык-айкын ченемдик укуктары бар биологиялык жөнгө салуу системасын иштеп чыгуу жана кабыл алуу;
- d. Белгиленген айлана-чөйрөгө жана адамдын коопсуздугуна тийиштүү ГМОго байланыштуу иш-чараларды жөнгө салуу талаптарын жөнөкөйлөтүү;
- e. Тийиштүү ар кандай улуттук компетенттүү органдар астында биокоопсуздук боюнча саясатын жөнгө салуу;
- f. Өз алдынча актуалдуу, биокоопсуздук менен байланышкан маселелер боюнча илимий-изилдөө маалыматтарды түзүү, өзгөчө атап айтканда биологиялык ар түрдүүлүккө таасири тийген маселелер;
- g. Окуу программасына, айыл чарба жана биотехнология боюнча курстарды киргизүү жана тиешелүү окуу куралдарын иштеп чыгуу;
- h. Илимпоздорду биотехнология тармагында эле эмес, ага байланышкан илим жана байланыш көндүмдөрү жаатында дагы даярдап чыгуу;
- i. Биотехнология жана биокоопсуздукту өнүктүрүү боюнча ийгиликтердин тарыхынын, статустук баяндамалардын жана интернет-маалыматтык системасын иштеп чыгуу;
- j. Илимий изилдөөчүлөр, Жарандык Коом мүчөлөрү, дыйкан бирикмелери жана керектөөчү топтордун ортосундагы карым-катнашты уюштуруу, өз ара диалогду түзүп берүү;

- k. ГМОнун коркунучун баалоо жана бул коркунучту контролдоо боюнча регионалдык/суб-регионалдык деңгээлде протокол боюнча кызматташууну жөнгө салуу жана ылайыкташтыруу;
- l. Биотехнологияны жана биокоопсуздукту өнүктүрүү жана интеллектуалдык менчик маселери боюнча регионалдык/субрегионалдык маалымат борборлорун түзүү;
- m. Туруктуу өнүктүрүү боюнча облустук борборлордо кызмат кылуу үчүн иштеп жаткан бир катар улуттук институттарды күчөтүү;
- n. Бул маселе боюнча мүчө-мамлекеттердин ортосундагы натыйжалуу регионалдык жана эки тараптуу кызматташтыкка багытталган иш-аракеттерди күчөтүү;
- o. ТҮРКПАга мүчө-мамлекеттердин ортосундагы ГМО маселесине байланыштуу кызматташтыктын артыкчылыктуу багыттарын белгилөө.